

სიკვდილის დროშა

ინგლისის დროშა (არცვა-გლეჯის და სიკვდილის სიმბოლოა). ინდოელ კომუნისტ საკლავადას სიტყვადან.

რაც ჩემია,—სომ ჩემია,
და ჩემია,—რაც სხვისია.
ყველა—მონა,—ბატონი კი
„კულტურული“ ინგლისია.

და კულტურის საკითხებსაც
სჭრის აღესილ ფართო ხშალით:
ჩაგრულ ერებს „განათლებს“
ის უნერგავს სშირად ძალით!

აქეთ ხშალი, იქით დროშა,
ზედაც ლომი ფაფიარყით;
თავს წარკეციენ თუ იარაღს
დღეს იმის წინ თქვენ არ დაყრით.

ხედავთ თავებს?! წაპრილ თავებს,
თავებს უკმენტს მონებისას?!
აქ სახლგარეც დედება
ქროლავს ფრთასწრაფ ოცნებისას!

ამბობენ, რომ... (და ნათქვამი
ზოგჯერ კიდევ არა მეჯერა);
რომ ინგლისის ისტორია
თურმე სისხლით დაიწერა.

დაიწერა და აღნიშნა:
ერთს სიცოცხლე, კუბო ათასს,—
მეგრამ... დღეს მე არა მეჯერა
ისტორიამ ერთიც არ თქვას,

— რომ: წურბელა სხვათა სისხლით
უსაზღვროთ და უშნოთ ძღება
იმეც სისხლის მეოხებით
ვერ ცოცხლობს და იქვე კვდება.

ცოდვა მრავალ ათასების
შილიონთა, ვი თუ, ცოდვამ
ერთ დროს ბატონ ინგლისსაც კი
სასიკვილო ცელი მოდვა...

და გვეგრა რომ შემღვწეა
თუ ასეთი გზებით ივლის,—
წურბლის ბედი არ ასცდება
გაუმძღარ სისხლით ინგლისს.

სასიკვილო აკლავსინი
დროშა თუ მათიროშა

საქართველოს
საზოგადოებრივი
საბჭოთაო
საბჭოთაო
საბჭოთაო

— ამახანო! ხელ გარბის ეს ხალხი ასე აჩქარებული?
— „ბარბაროსი“-ს მესუფხებ გვერდზეც იქ ბადაც ამახანო.

წმინდა კოჰეიჯი არა წმინდა უნაასრით

ჩვენ მივიღებს ვესხელით, გაბოლებლით პაპიროსს, როცა ერთი წამოიფეხა და სიტყვის თქმას აპირობს. უდარდელად წამწევი გადისროლა კუთხეში, რადგან მისთვის ადვილი არ იყო საფურთხეში.

კადილზე „შშო“-ს წარწერა: „წმინდში, ხისუშთავე“. ბილო, როგორც ბურანი, ეხვეოდა რუსთაივებს... მოდომოდა თვალგებზე სურათს ცრემლი სიმწრისა; ქვეით ხის იატაკი გამხდარაყო მიწისა.

უქვი ორისწანეაბს უჩვენებდა საათი. მოგეწყინდა მუშაობა, გულს სურდა მასლაათი. შეწყდა ჩითქზე კაქუში, გააღიუტდა ბალანსი. იმის წაცელოდ თამაქო და ზედ ტკბილი ბაასი.

ფიქრება და ოცნება. ლურჯი კვამლის გორები. საყვეში წუხელის კამათლების გორება... ქუჩა საყვე ხმაურით, მიყვები და მოყვები...

ქალი წითელ ტურებით და ყვითელი ლოკებით...
აი, ასე ვისხელით, გაბოლებთ ით პაპიროსს, როცა ერთი წამოიფეხა და სიტყვის თქმას აპირებს. უდარდელად წამწევი გადისროლა კუთხეში, რადგან მისთვის ადვილი არ იყო საფურთხეში...

ჩაახვლა, ნაფურთხი დაატყება იატაკს. სიქა: სისოვლე გკალავში ძალოს მისი: იმს ნიდავს თუშუ მარტო სისოვლეც ფისს აუღავს კივბასს. და ოგება ის ნაფურთხზე, არ აქლის გაიტყებას.

და მოყვება ძველ ამახეს ვრანობით და ვარძილებით, ურან როგორ ტბილ დღებს ატარებენ შილითი, რას წინწაიდა მუნდრო, გოლოზი ოქროს მელალო, და დროზე მირთმეოლო უფროსისთვის დედალა.

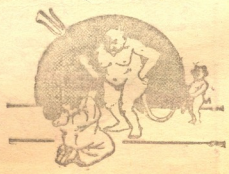
კიოვე ოღბანს იქნება ფიქრით ის შორს წასოლი, ბოლოს იბარით მოყვება ამახეს ხლო წარსულის, ამახეს როგორ ელოდა

კომპენსაციას, და თუ როგორ უჩინებს თითათა კომპინაიცია.

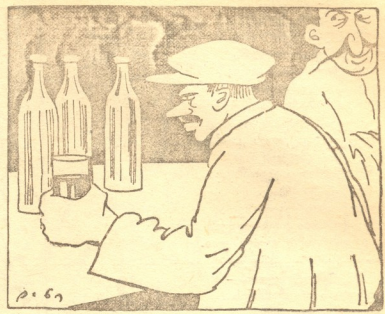
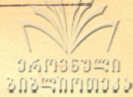
და იქნება წუწუნში, გული სოილით დაჯოლი, ბოლში ვაფრილოდობა მენსია დაქარაოლი... და ილიი ბეჯრ რამეზე იქნება ეს ბაასი. შემოიფიქრე ის წიგნი და ისევე იქნება „სი“.

უფრო მწუხარებით იოქება თეაობი. დაიხრება ფურკლებზე ნისის მუზაისი თაიები. ფიქრებს გაყოლებენ კოლონი კომისის რკალები, და შირს გაიკრებიან ტბილ ოცნების გორები...

ხინტო.

წყლის ღვინის-ფული

სახლკომში: თუ არ გინდათ ონკანი დაკეტოთ, წყლის ფული ხარკაროდ ჩამოღით.

მღვურები: ვაჰს! ხედავ: ჩვენს სახლკომს რამდენი კვარტი უღვას? კარგია შე ნე წე მომაცდე: წყლის ფულით ღვინის სმა.

„უძსი“ და „სტიმული“

„ბინებზე ჭირის მომატება ასწევს სახლის პატრონების სტიმულს და ბინები შეეცდებიან.“
 ამა ბაზუნაშვილის მოხსენებიდან.
 სახლის მესატრონები დაჯილბადით მუშები სარდავებიდან ამოგვეყვანა. სახლში არც წინედ იყო ხეირი და არც ეხლადა. თუ ჭირით დავგაინტერესებთ,—სახლებს აფაშენებო.“
 მოქ. ცქიზანაურის ხიფადიდან, რომელიც წარმოსავა საბჭოს სხდომაზე.

თბილისის საბჭოს კლენური 1931 წლის 8 თებერვალს

ამს. ბაზუნაშვილის მოხსენება.

ამხანაგებო! სწორედ ხუთი წლის წინეთ საბჭომ მიიღო ისტორიული გადაწყვეტილება, რომელმაც ბინის ქრისტის ბოლო მოუღო.

წინედ საბჭოს სდომებში წითელ თეატრში იმართებოდა: დღეს კი, როგორც ხედავთ, თბილისი იმდენად გაიზარდა, რომ ცენტრი ოქროუანაში მოექცა. თქვენ კარგად მოგახსენებდათ და ყველის კარგად გემხსოვრებდათ, რომ 1926 წელს თბილისში იყო ერთი, ორი, სამი და ოთხ-სართულიანი სახლები. დღეს კი ამავე თბილისის ხუთმეტსართულიანი სახლები ამშვენებენ.

რა არის მიზეზი ასეთი წინხელის?!

პასუხი ასეთია: ქ. თბილისის უჭი და სახლის პატრონების სტიმული.

როდისაც ჩვენ წამოვიყენეთ საკითხი ბინის ქირის 40—45 პროცენტით გადიდების შესახებ, ზოგიერთი აბაქოს წყვირი ასეთ აზრებს გამოიხატავდა :

„არ ვაქვს გარანტია, რომ სახლის პატრონები სახლის შემოსავალს ბინების შეკეთებას მოახმარებენ.“

შეიძლება კარგ სახლში, რომელსაც შეკეთება არც კი ხებრდება, ფულდინი ხალხი მოხედეს და მებტი შემოსავალი დაურჩეს, ხოლო დანგრავის პირზე მისულ სახლში ღარიბმა ხალხმა ამოწყოს თავი და ამ სახლის შემოსავალმა მიმდინარე ხარვეზიც ვერ დაშვაროს.

ერთი სიტყვით: მოითხოვდენ აპარატის შექმნას, რომელიც ჩამორბოძებულ სახლებს ხელმძღვანელობის გაუ-

წევდა. რასაკვირველია, საბჭოს არავითარი ყურადღება არ მიუქცევი ასეთი უკულმარბი აზრებისათვის და უცვლელად მიიღო ჩვენ მიერ წარმოდგენილი პროექტი.

„ცხოვრებამ გაამართლა ჩენი აზრები. 40—40 პროცენტრამ იმდენად ასწია სახლის პატრონების სტიმული, რომ ბინების შეკეთებასთან ერთად, შეუდგენ ახალი სახლების აშენებას. წარმოდგინეთ, ამხანაგებო, ის გარემოება, რომ სახლის პატრონი, რომელსაც მებტი შემოსავალი ჰქონდა, თავისი სურვილით და დიდი ხალხითი ახლომება თავის შემოსავალს სხვისი სახლების შეკეთებას.“

პროექტის გამოქვეყნების მეორე დღიდან „უქს“-ში აღარცხებოთ განცხადება შემოვიდა ამგვარი შინაარსის:

„მე ვარ სტეცი, მიჭირავს 300 კვად. არშინი, (მებტი, ვიდრე მიკუფუნის) შემოახახლეთ ჩემს ბინაში თუ ვინმე უბინაო მოგვეკობათ.“

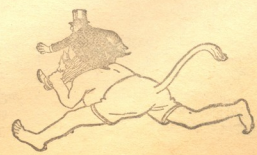
„მე ვარ ვაჭარი, მიჭირავს 400 კვადრატზე მებტი, შიროთვით, მოიხმარეთ როგორც ვენებათ!“ და სხვა.

ერთი სიტყვით: ჩვენმა პოლიტიკამ გაიმარჯვა. მოისპო ე. წ. „ოტსტუპროი“ და უსაქმო „მაკიერებმაც“ აღმშენებელთა კავშირს შიამოურეს.

დასასრულ ყურადღება უნდა მივაქციოთ ერთ გარემოებასაც. ჩვენ სახლის პატრონებს არასიკალისტებთან ენათლივით. დღეს კი სინამდვილეა, რომ: სახლის პატრონები მოწოდინებული ყუფილან მუშები გამოიყვანონ საწინელ მღვობარებიდან. დღეს ეჭვი აღარავის შედის სახლის პატრონების სოკალისტობაში.

(ნესტარ ცერცვაძე ადგილიდან: „ნესტარ არიან მორაწმუნენი“).

სიმონიკა.

ჯვაროსანთა ომი

იყო და არა იყო რა...
 იყო წმინდანი მამო...
 უყვარდა ტაბლა, ჭეღუბი
 და ზურგიელის ქაბაო.
 სახელად ერქვა ხარიტონ,
 დროს არ კაოგავდა ამაოდ;
 ქონით აიგსა გვერდები
 მუცელი გაისამაო.
 რიგოლითუკამ მოუსწრო
 მამა მღვდელს საყდრის კარზედა...
 კომუნისტების დაღუპვა
 ქრისტეს შესთხოვა ჯვარზედა.
 ხატის წინ დაიჩქებდა
 „კოსმოპოლიტის“ ჯავრზედა
 და ლოცულობდა დღე-დაღამ
 ცხარე ცრემლებით თვალებდა.
 „ღმერთო, მიხსენი, ნაჩვევი
 არ შემომიკლო ტაბლაო, —
 რომ ცარიელი არ დამჩჩეს
 კუჭი საღვინე, საფლაო.
 მე შენთვის აგიტაციას
 გავწევ კვეწვად დაბლაო,
 შენ კი მოაწყვე, რომ დღეში
 რვა მკვდარი დავახაფლაო.
 მაგრამ ცხოვრებამ სხვა გვარად
 შეატრიალა ჩარბია;
 დღღლის ედღრებამაც ვერ გასკრა,
 თუმც თავი ბეჭუგელ არბია.

არც შენ და არც მე

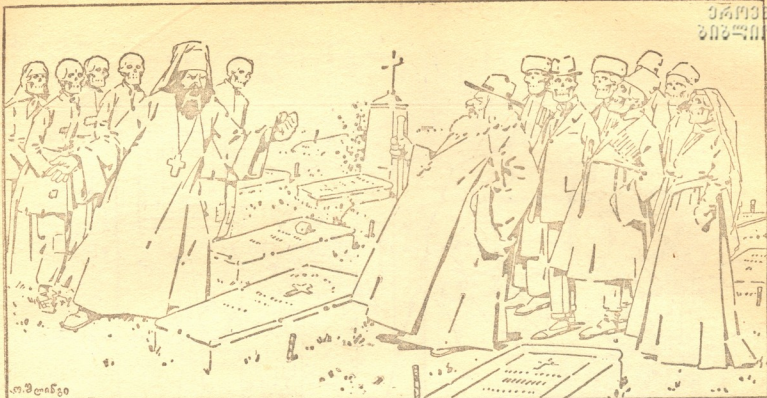
ჩოხატაშური

ამ ჩვენს კურთხეულს დაბაში
 ბოლო არ უნაჩს წინსვლასა;
 ბაზარი სიგარქს მატულობს,
 მისდგენ ქუჩების კირწალასა,
 „ბოლინიკამ“ საქმიანობა
 შესცვალა სხვა რიგ—წესითა.
 უსაზღვრო არის ექიმის
 ღვაწლი „უსყინაო“ ფერწლითა,
 ჩახველ ეზოში, რას ჩახველ,
 რა რიგი ყვევილებია!
 მკვდარს გააკოცლებს ფუტკრების
 მუსიკალური სმებია!!
 ამბობენ: გამოჩვევისთვის
 არ უნდა გულთმისანობა;
 ყვილა ეს საქმე საამო
 ექიმის არის წყალობა!..
 აფთიაქს აზირ აკლია
 ფუთოებით ქინა-ქინია;
 ციებით აზირ კინაკლებს
 არც გულქან, აზირც თინია.
 „ქის წყალს“ წაუხდა მაზნად,
 აღარ საღღება წყვეითა;
 (დღემდე, რომ ჩაფით ზიადღით,—
 გვეუბნებოდენ: „ზეთია“)
 ასე მოეწყო ეს დაბა,
 ქალაქის თანასწორია.
 (აბოლან იმიტომ, რომ ამჟამად
 ახალი პროვინციაა!)
 თეატრის ზომ ვერსად იპოვით,
 როგორიც ჩვენ გვაქვს დაბაში...
 ძვირფასი დეკორაცია
 და ჩინებული თამბაქო.

გაგუდილია დარბაზი
 აუარებელ ხალხითა
 და თინაც ვაოცებული
 „ფიზიხელ“ „არტისტის“ ნახვითა!
 ანათებს ვლექტრონები
 წინად რომ იყო ბუტუტევი;
 (უცხონდა მამა ერასტოს
 მის სახელი ქნა უყვედავი).
 მოსახლეობას თითოელს
 ორ-ორი „ლამპა“ უნთია
 თეფში ბაზათო... რას ერჩი,
 სწორს, თუ კი ვიტყვით,—მუქითა...
 გაპკვიის ხერხის მანქანა
 დღე და დამ ისმის შრიალი;
 ძვირფასი სანახავია
 ხუთისი მუშის ტრიალი...
 უამრავ ძელებს დახვრახეს
 თუ „ჭორთუხი“ აქვს საყოფი;
 (აქაც ერასტოს მადლია
 და მისი ჭკუის ნაყოფი)
 ოზურგეთიდან აქამდე
 აქედან საჯავახოში,
 გამაშენიერდა გზა უკმა,
 აღარ ვინჩენებით „ლაფოში“.
 დარბაზან ავტომობილი
 ბუზილით ზევით ქვევითა;
 მხობენ არ სტკივთ მგზავრებსა
 ტალახში ეტლის თრევიტო...
 სიციცხულ დღეს და გადმოდის
 ჩვენნი მზრის აღმასკომებში;
 განკარგულებდა ზედი-ზედ
 გაკოვლი არის თემებში „პრინციპი“
 „არ დაჩრეთ, შრომის შევიღებო,
 მცირე იყო თუ დღემბო,

გამოდ, ყველა ვაქეთო
 გზები და წყლებზე სიღებში!“
 ანუნდა მისი თჯახი
 (გლეჩკომის თემგუღომაზრისა)
 მან ხალხი გაპირევისგან
 იხსნა და... წახალისა...
 გამოუწერა ოჯახებს
 ყოველიორი მანქანა;
 უამრავ ბიჭონი ამზადებს,
 გახსნა კრამიტის ქარხანა!
 წარმოვიდნა მოგების
 რაც კი რამ ჩრება თანხები,
 ვინ მოსთელის რამდენ ქვრივ-ობრებს
 გამოუქვამა სახლები.
 გრიგორას სასადილოში
 მომსაპრა ძეგლი წესია:
 ახლა ფასებში ნაკლები,
 საშვილაც უყვეთისა.
 გამაქალა ძეგლი „პრინციპი“
 რომ ჩურჩულობდენ ჭორადა:
 არ იყერიება დაფთორში
 ნისია ერთი ორად!
 ფუ. წყველი იყის ეს ძილი...
 ყველა ეს წულადობლა—
 (გამოვიღებე, ვნახე, რომ)
 თურმე სიზმნა ყოვილა!!!
 ჩონხატაური ვით ძეგლად
 იცო ისევე ისე...
 ბოლოში ჯინჯაობა... და
 თავში კი მტელქესა...
 „შეაში ბოიბოხს ვაჭრები
 სხვითა დაღვრილები
 და საწყვეთს მუშტრის ლოდინში
 დაუტყუებთ ბილები. წავილა.

საქართველო
შინაგონიერება

მკვდრების გაუფლვა

გულში ამბობდა: რა ხდება ჩემზე სუყველა ახია; აბა ვინ ცნობდა ამდენ ხანს რაც მკვდარი დაგიმარხია? ერთ დღეს ხაირტონს მეუღლე ვაი-ვაღახით, დავითა და აღმასიეთი მაკრატლით შემოსჯდომოდა თავითა. წვერი ცვიოდა ბალიშზე გიშრის ღერითა შევითა... გაკრქა, წმინდა ხაირტონ „სხვა ქვეყანაში“ გავიდა. ხანი გავიდა... აქა-იქ გაიხსნა საყდრის კარია. ჯერ ჩვენს წმინდანს არას დროს ასე არ გაუხარია. წვერი არა აქვს, რომ კიდევ ჩამოიკიდოს ჯვარია. ბოლმა ჰკლავს... სხვა დედლებს უყურებს:

ისევ მაღაზე არიან... ჩვენ ვერ ვიკონფერებთ, რაც უნდა მიწა ვაბრუნეთ ბარითა. იზარღე, ნორჩო ჯეჯილო, ყველა შენ შემოგხარითო. საყდარი, საცა ხაირტონს დმერთისთვის უნდა ელოცა ბერს ვისმეს, წმინდა მოსაესა თავისთვის გადაელოცა. აქ იზარხოდა სუყველა დიდი კაცი უსახელოცა; როცა ხაირტონ მივიდა ამბავი ესე ებოცა. ბერო, ვინა ხარ? ეს მიწა სულ ჩემი საკუთარია.

საყდარი მე ავაშენე და მე შევაბი კარია. აქ ვინც მარხია ახალი და ძველი ჩემი მკვდარია; წადი მოშორდი, სანამდე ძილა არ მოიხიზარია. ბერმა იფიქრა: არ მომცემს აქ მე ხელს გაიჯერობა სჯობია ქეუა ვიზარო და ენით ტკბილი შევრობა. ეგ კიდევ ჯეილი არის, მუშტია მაგის ხელობა... ერთს მომცხებეს, შერე შშვილობით, რაღას მიშველის ბერობა. უთხრა; მშობილო, რას ეჩხუბობთ, შუა გაიყეთო მკვდრებეთო. შენ უფრო აქაური ხარ და ხომ არ მოსტყუებდებო. რაც შენ საფლავზე მოვიდეს ტაბლა და ნაწუქებეთო, — ის შენი იყოს და შენთვის ღვთისაგან ნაწუქებეთო. ასე შეთანხმდნენ... და შემდეგ რომ თავის დანაპირებით არ არეოდით,—დათაღის გრძელი და მოკლე ჩხირებით. გრძელი ჩხირები ბერს ერგო ხაირტონს დაბაღ ძირებით... ყველა საფლავზე დაურგვეს შიგნით და განაპირებით. ბერმა უყურა საფლავებს: ტაბლები არ აკლდებოდა,— მაგრამ არც ერთი მათგანი იმას კი არა ხვდებოდა... ფიქრობდა; რა ამბავია...

ჯავისგან გულზე სკვებოდა... ხან მკვდარს ლანძღავდა, ხან ცოცხალს, ტაბლა რომ გამოჩინებოდა. ბოლოს გაიგო ოინი თავის მეზობელ ღვთისა: თურქე რაც მკვდრები ყოფილან ათის და მერტის წელისა, ვინც უპატრონო ყოფილა და სულ სხვა უტსო ერისა,— ხაირტონს აქ დაუსვია გრძილი ჩხირები ბერისა. გაჯავრდა... ბოლმით აიგსო, მაგრამ ნაღვილი დაფარა... ერთხელ, როს ღამე მჭიყანას სულაოა გაოიფარა,— ბერმა ხაირტონს ჩხირები საფლავებთან დაპარა და იმით ნაცულად თავისი უფრო გრძილები ჩაყარა... ხაირტონ ასტყდა საომრად და გასადეინად ბერისა... ბერს რომ საკურთხი მიჰქონდა ჰეთამის, ნაწოქის, კვერისა,— მიუსტა, მუშტი შემოსცხო, როდეს არ ჰქონდა ერისა... ნიაგს მიჰქონდა აქა-იქ ნაღლეჯი ბერის წვერისა.

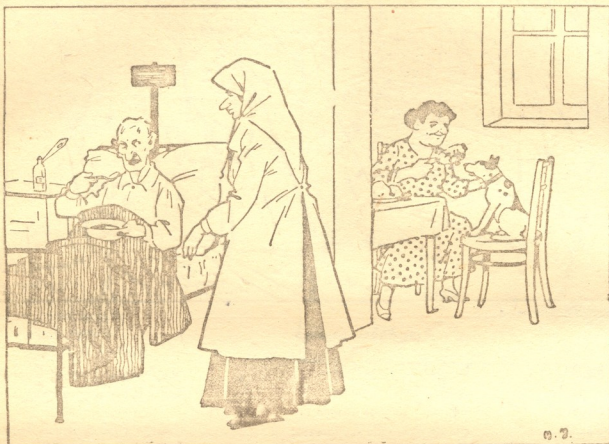
ნიახური

„ღია... კალ...ისი“

საბავშვო სასახლის, რომელიც ახალია და მშენებლობაშია, თავისი ძალი, მკვებავს ბავშვებს კეთილი ცრემლი მთავარად.

გ. 2.

ბავშვთა სასახლეში. (მასხვებს) რა არის, რომ შეუძამ უხარცო სუბია? მსახური. ეს იმით, რომ ხორ- ცის ნაჭერს ჩვენი დიანახლისი თავის უნიას აძლევს. დინახლისი. (მწარედ) ხორ- ცის ნაჭერი ამოიღე სუბიდან... აჲ! - მყოფებს აქვებს, ხალი ჩემს უნიას კი გაასუებს.

სანიშნუ 2 გეგმა

— ოი, რა სიცივეა?! ტყველა მივდივარ სკოლაში, — ეშმაკი ვერ გაუძლებს ამ სიცივეს... მინები რომც იყოს დანჯერებში, — შემა არ არის; შეშა რომც იყოს, — ბუხარი არ არის, დანჯერულია, გაკეთება უნდა... უპს! წაწვდეს ჩემი ცოდვით აი ზამთარი — ასე ფიქრობდა სკოლაში მიმავალი, ნატანების 4 წლის შრომის სკოლის გემე. ჯარიშხალი კი ნატანების 4 წლის შრომის სკოლაში ჩამტერებულ ფანჯრებიდან არხივად შედიოდა და უფრო აღნიშნავდა გამოდიოდა.

გამე შევიდა სკოლაში, გაიბერტყა „კეპაქალათის ტრესტში“ ნაყიდი პალტო და შეუღდა მეცადინეობას.

— ტეთო, გამოიღე და გაკეთილი მითხარი.

— ვერ ვიტყვი, მასწავლებელი.

— რატომ?!

— იმიტომ, რომ: სიცივეთ სულ ვიანჯალვებ.

— დაჯერე... აბა, შენ მითხარი, ბიოშა.

— ვერ ვიტყვი, მასწავლებელი.

— რატომ?!

— იმიტომ, რომ: სიცივეთ ვეძვადებ.

— შენ სიცივე აბა, ნათლა.

— მე სიცივე კბოლვებ მარაკუნებებებს, მასწავლებელი.

ლო.

— აბა შენ, დაბნე.

— მე... მე... მე, მასწავლებელი, სიცივე კბოლვებ მარაკუნებებებს.

— აბა შენ, ლეილა.

— მე, ბატონო მასწავლებელი... სიცივეთ ისე ვერ მობლენული, რომ... რომ ავერ გავწყულები წელში.

— აბა შენ, მიმა.

— მე მასწავლებელი, ფეხებში ისე მაქვს წაშლავარი, რომ... ისე რომ სიცივე ქვასივით მაქვს ფეხები; რომ წამქრა, — ვერ გევიგებ.

— დაჯერე... აბა: ვისაც სიცივე არ აბლანჯალვებს, არ ავანკალვებს და, სერიოზოდ, არ სიცივე ხელი ასწით...

— 999 999 999 999

— ასწით ხო... რას უტყუებთ?!

— ჩვენ, მასწავლებელი, ყველას ვეცოვ...

— მამ წადით სხლში და ოცევა გამოიბეს, მაშინ მოლოთ სკოლაში.

შექმნილ მდგომარეობის გამო, პოვეულ რქა მეცადინეობის საშუალებით არაჩვეულებრივი სხლში, რომელზედაც მიიღეს შიმდები დაღვებულნი:

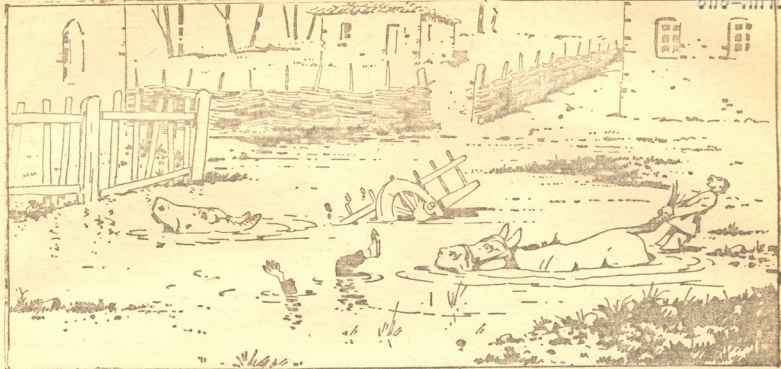
მართალია: სკოლის ფანჯრებში უნდა იყოს მინები, სკოლაში უნდა იყოს ბუხარი, მუხარში უნდა იწებოლვოს ციციხლი, რომელიც უნდა ათბობდეს ხანაცადინოდ დარბაზს და მოწვევებს, მაგრამ რადგან ყველა ამისათვის საჭიროა: თქმალვასკობის შეწყუება, მშობილეთა წრის შეკრება, განათლების ინსპექციის შეწყუება და აგრეთვე სკოლის გამგის შეწყუება, — ამიტომ აღვნი ხალხს შეწყუებას სეგობია შევსწავილეთ მეცადინეობა მანამდე, ხანამ თბილი დარბი დაღვებულვს.

დაღვებულვა ვატარებულა ცხოვრებაში. მოსალოდინეთა: მეცადინეობის განახლვა, რადგან უკვე საკმოდ თბლა.

ტოქსინი.

გ ზ ი ს-კ ო მ ი

საქართველო
საზოგადოებრივი

საზოგადოებრივი

სავაზო კომისია
მეტისმეტად ზრუნავს;
მისი თავიანთობაზე
წარა-მარა ბრუნავს.
ეს რა იოაოთი, მეოე,
ან რა საყურია...
თუ კისოსი ფეხრადღ
ჩალოლოა იქნება.
ტალიბიანი ცენის
კოლით ამოღება
წყაიანა იო არა,
არამდე წაიღება.
თო არმეძე ასე
ილო ყირამალა,
იო კომისიის
უნარი და ძალი.
ანა ეს კოქია
შირა რა შვილია?
თავმდომარე არის,

ვარხალაშვილია.
და თუ ამ საქმეზე
არის ის მებრძოლი...

ასე რასეირნობს
ის და მისი ცოლი.
სირცხელი ქეთისის,
რომ არა აქის „კონკა“;
ხელით როგორ ზიღონ
„ტროსტი“ და „კარდონკა“.
სხვა წვეთებიც იყენ
ასე „ითი-ოთიბი“.
გზა გადავართოებს
ასკურეს დარბაზები.
მალოე ვანდენ თვისთვის
კანოის იინაზე;
შიოფთხენს თიხებში
ლომზად ბინაზე.
საქმე დასწავალი
არის დაათვა.

ვის ხედა დასროლება
არის მანე დავა.

აქვე საფიზიის
ციკლისი ხატებს,
მიწა რომ მოუჭრეს
და გზა მიუჭრას.
„ყოფი“ დაუჭრის
ამის შემხლადარე
თავში იცემს მუკებს.
ხატებს იოდებდა
ბევრი მგზავრი შველას,
რომ ეს აჯოჯობითა
საზოროს ყოილას.
შეკამ იყოება
ანა საღე ეს ვის?!
ამ ხატებსაც ხომ კი
არაფერა ესმის!

ჭოლოკი.

ამ წლის გულუკვი... ამ თვის გულუკვი... ამ დღეუკვი...

- 1924 წ. ცნობილი კინორეჟისორი რეჟესტიანი შუღღ-გა ახალ სურათის „რახატლუკუმი“ გადაღებას, რომელიც ვაგრძელება იქნება ცნობილი „ქიშიშიშობლობისა“. სურათი დამთავრებული იქნება ამ წლის ბოლოში.
- 1925 წ. მარტი. უკანა „რახატლუკუმი“ უკანასკნელ სცენების გადასაღებად რეჟისორი რეჟესტიანი შუღღ-გა შემადგენლობით გაემგზავრა ტაბახმელაში. საპაეილიონო სცენები გადაღებულ იქნება თბილისში. სურათი ნაჩვენები იქნება ამ თვის ბოლოში.
- 1925 წ. ივნისი. გუშინ, ნათელღოში სურათი „რახატლუკუმი“ ერთ-ერთი სცენის გადაღების დროს ერთ კონ-მსახიობს გაუჩნდა ხანძარი. მსახიობი არ დაიბნა და დაიხსნა: ბივი არ ვიქნები, თუ ჩემი სიკვდილით თბილისი არ ვთავსებოვნი, და ვანაგრძობდა თავგანწირულ თამაშს. რეჟისორი არ დახიენებოლა. მიუხედავად ამისა, სურათი ამ თვის შუა რიცხვებში მინც მზად იქნება.
- 1925 წ. სექტემბერი. რეჟისორი რეჟესტიანი, რომელიც ვაგზავრებული იყო ბაქოში სურათ „რახატლუკუმი“ შიგნით სცენის ადგილზე გადასაღებად უკვე დაბრუნდა. სურათი ვაგრძელება იქნება ცნობილი „ქიშიშიშობლობისა“, ამ დღეებში რეჟისორი შეეჯება სურათის მონტაჟს და ერთი კვირის შემდეგ ნაჩვენები იქნება თბილისის საუკეთესო კინოებში. (სურათიც და მონტაჟიც ერთად).
- 1925 წ. დეკემბერი. უკანასკნელ ცნობების თანახმად სურათი „რახატლუკუმი“ თითქმის დამთავრებულია. როგორც სციკლისტები აღნიშნავენ. სურათის თურმე დიდი მონაწილე იქნება, გაცილებით უფრო დიდი, ვიდრე მის ჩვენებშიღ.
- 1926 წ. მარტი 25. სურათი „რახატლუკუმი“, რომელიც ვაგრძელება იქნება ცნობილი „ქიშიშიშობლობისა“, თითქმის დასრულებულია, გადაღებელი დაჩა მხოლოდ ზოგიერთი საპაეილიონო სცენები. სურათის სტეგს რეჟისორი რეჟესტიანი. ოპერატორი ბუზმუზავეი. მონტაჟის შემდეგ სურათი ოთხთვედ ნაჩვენები იქნება...
- 1926 წ. აპრილი. მუხის დეკარებებს მიხედნა ვერ შეეძლოთ, რადგან არც მარტი არც კი გასულა, თუმცა არც არის საქორა. მსერველებს შეუძლიან მოლოდინი ცნობები გულმოდერან გაამორონ იადან, მხოლოდ, რაქმა უნდა, თბილისის შეხაფრებულ სცენებს.

შეკვარსი გონებონხადე

— გამარჯობა, ლევარსი.
— ლმერთმა გაგიმარჯოს; ეინა ხარ, კაცო? ჩამოდი ეზოში.

და ლევარსი ჭიჭივასკენ წავიდა. ახლად დაღამებული იყო და ლევარსიმ ვერ ეცნო მეზობელი, რომელიც ჭიჭივას მოსდგომოდა...

— ეინა ხარ, კაცო? — ვიდევ შევითხა ლევარსი, როცა ჭიჭივას მიუახლოვდა და ვილაყ ატუხული დაინახა.

— მე ვარ; დიანოსე...
— ოი, შენ დაგლახვრა ეშმაკმა... მერე-და ვერ ჩამოხვალ ეზოში?

— არა, გმადლობთ... ლევარსი ხვალ ხარებით უნდა მომეხმარო, ნაიღ მყავს, ოდა ვიყიდე და უნდა ხვალ მოვიტანო.

— მერე-და ხარები რად გინდა! ოდა უნდა დაშალა და ისე მოიტანო თუ?..

— აბა, როგორ იქნება!
— სულელი ხარ; განა არ სჯობია აილო აშენებული და ისე გადმოიტანო?

მე ვიცი შენი ნაყიდი სახლი, იგი არც ისე დიდია, რომ მისი გადმოტანა დაუშლელად შეძლებული იყოს... დაუძახე ერთი თა ჩემსავით ვარგებულ ბიჭს და იმ სახლს წოწიალით გადმოვიტან დაუშლელად გეშოში.
— შენი ოჯახი აშენა, ლმერთმა; თუ კი სახლს დაუშლელად გადმოიტანო, მაგას რაღა სჯობია?

და მართლაც მეორე დღეს ათიოდე კაცი ლევარსის ხელმძღვანელობით („კომანდობით“) შესდგომოდენ სახლს და ზერკეტებით მის აღებას ლამობდენ.

ლევარსის ხელმძღვანელობით შესდგომოდენ სახლს და ზერკეტებით მის აღებას ლამობდენ.

ლევარსი მოშორებით იდგა და განკარგულებას აღლევდა:

- ასწითი...
- დასწითი...
- აბა აქეთ...
- აბა იქით...
- ზეითი...
- ქვეითი.

და ამ დროს სახლი „დახვედა“, დაინგრა... ლევარსი საქმაროდ განჭვ გაუხტა, შემდგ მიიხედა-მიიხედა და როცა ყველა უნებნლად დაინახა გარდა სახლისა, პირუცყავარი დაიწერა და ლმერთს მადლობა შესწირა:

- მადლობა ღმერთს, რომ არავინ მომკვდარა.
- კაცო, რა მიქნის ეს! ავიღოთუკი კაცე! ჰყვიროდა სახლის პატრონი და თავში ხელებს იცემადა.

მომღერალი მუხათა უზნაზი

— თუ გვაქვს წარმოადგენი კიტრი, თევზი, მწვანელი, ზედაც კარგი კიტრები მთა გულსითვის მოყვლები...

რა კარგ ხასიათზე ხარ, ჩემო ალმასხან; კარგი ხანია რაც შენი სიმღერა არ გამეგონია; ალბად კარგი აღგილი გრძობა, რომ ასე უდაბლდად მოუტო.

— შენც არ მომიკვდე, მელიტონ ჩემო; კარგი აღგილი რომ სადმე გამიჩნდეს,—მე ვინ მომაშავებს; ისე თი ბიჭები მეგულანა, რომ დაცალიერებულ ადვილს სურთი გაიგებენ და ერთი თვით ადრე ამოიღებენ მიზანში. ბიჭი ხარ და მოასწარი. მივა, მიიტანს ათი პროტექციის, ოცი რეკომენდაციის და ოცდახუთ ნათლიამომის ქაღალდ. ატირდება, აცრემლდება, აფვირდება, აწუწუნდება, გახეცს ფესსაცემლს და თითს გამოარჩენს, შიიტანს ჭეშმავებელს, სკამ-ლოგანს და ჩაჯდება. ბიჭი ხარ და ნუ მისცემს სამასურს.

გაიღის ხანი და იცვლება სურათი: გაიხებება და ნაირ-ნაირ კოსტუმებით მოიკაზმება; ხან „ელდორადო“-ში შევა, ხან „ნოვა“-ში, ხან პირტავას ესტუმრება. დამეობით კაფე-კარტის საბაზაშოებში გაბარებინა და დილას თვალზე დაღრეცილი მივა სამსახურში.

ბოლოს და ბოლოს გაიგებენ, რომ ეს არის სრულიად ჩვეულებრივი, ყოველ დღიური, ადგილობრივი ჯიშის

„არასტრაიკი“ (ანუ გამუფლანგველი) და მიიბრძინებენ იქ, სადაც „მართალნი“ გაისვენებენ.

მიუხედავით ამისა, მე მაინც ფარ-ხმალს არ ვიყირო, რადგანაც იმედი არ მაქვს დაკარგომა. ერთი ისეთი საქმე გავიჩინე, რომ თუ ზედმა გამოიღმა და სწო მოვხდო, მერე ისე გავსულებდი, როგორც სპეც-კოვალისტი.

- კი მარა, რა ადგილია ისეთი, შე კაცო?
- რა ადგილია, და ოპერაში ჩემო ძმაო. ოპერაში მომღერლოდ უნდა შევიდე.
- კი მარა, მომღერლოდ ვახლომას ხმა უნდა, ხშით კი, როგორც გამოილა, შენ არ უნდა იყვე მინცა-დამაინც დაჯილდოვებულა.

— განთქმულობაზე არ არის საქმე; საგმარისია მხოლოდ გამათხცბალი, რომ შენ მომღერლო, ან პატიე ხარ, ან არტისტი, ან გლოვებუხი. უნდა გქონდეს რაც შეიძლება მეტი ურცხვება და ეგზამენს ყველან დიოქერ. მაგალითად, ჩვენში მეფერია ისეთი პეტი, რომელიც მხოლოდ ყვირის, რომ პოეტია ვარო,—და საზოგადოებას მართლაც პოეტი ჰგონია. მეც ასე ვინა: ავღლები და რაც ძალი და ღონე მაქვს ვიყვირო: მომღერალი ვარ თქვა; ბიჭია და ნუ დაიჯერებენ, ცხვი-პირს ჩაემბტრევე ბიო ორს.

— კი მეგრამ, რომელი პარტია უნდა შეასრულო, ვისი როლი გვაქვს მიზანში ამოღებულნი?

— რა გიქენი! ამდენი ხალხი ვადავპირინე დალუპვას და შენ სახლს სტირი!?

უწინ ლევარი ორ ქვევა ყანას ისე გათოხნიდა ერთს ღღეს, რომ ერთხელაც არ დაისვენებდა.

მაგრამ ესლა, ჩვენი ქვეყნის „ბაგოშენიკების“ შემდეგ, გული ისე აუტრუფდა ყანის მუშაობაზე, რომ თითოეულ ნაპირის გაუჩაჩე ჩამოჯდებოდა და დაწყებდა თაისსთვის ფიქრს:

— არა, ერთი ვინმემ ის მითხარია: ეს თოხის პირი, ეს თოხი ისე პატარა არის... სათოხავი ყანა კი ამოდენაა, თვალსუფენელი... საწყალი გლეხი... როდის უნდა შემოიაროს ამ თოხის პირმა ეს ვეებრთოლა მინდორი? მერა—და რამდენჯერ?! საწყალი გლეხი... საწყალი ჩემი თავი, ბუქნე ყანა და იყავი... მოკვლები და ძალდი გიყვეს სამარეში... ტფუ! ამისავე სიცოცხლეს... ქვეყანა კი ასეთ გასაპირშია... არა... ლევარსი არ დაპყროს ფარხმალს მტრის წინაშე... ამერიდან მე აღირ ვარ ყანის მუშა... ესტოვებ თოხს და მივდივარ.

და ლევარსი თოხი მალა აბაღო... სახლში როცა ასე აღერ დაბრუნდა ყანაიდან ლევარსი, ეღუტის ძალიან გაუკვირდა, მაგრამ არაფერი უთხრა.

— ალბად ექვიანობს ჩემზე და ამიტომ მოვიდა...

მეორე ღღეს, როცა ეღუტის გამოიღვიძა, ლევარსი ლოგინში აღარ იყო.

მთელი სოფელი შეინძრა, სად არ ეძებეს, ეს არ ჰქოთხეს, მაგრამ ლევარსი არსად იყო.

მალე გაზეთებში ასეთი განცხადება იყო მოთავსებულა:

დავპარგა მჰარი მაღალი ბანის, ზორბა, ოდნავ ბაგაბო მოხრილი, გაუპარასამი ზრწმული წვიმები. სახელად მჰია ლევარსი მჰარი გონს-გონსა. თუ ვინმეა რაბე იცის მის შესახებ, მთხრობე მაგწოგობო.

ამ განცხადების მეორე ღღეს იმავე გაზეთებში ასეთი განცხადება იყო მოთავსებული:

დავპარგა. ნურაჰინე მჰიაბო. გარძველს მსთროვ ნუ შეფუხდება.

ლევარსი გონსგონსაჰი.

ამ ორ განცხადების შემდეგ, ტარტაროსაც სხვა არაფერი დარჩენოდა, გარდა იმისა, რომ მანაც განა-

ეს თოხი ასე პატარაა—სათოხავი ყანა კი ამოდენა.

ცხადა:

დაიკარგა უგზო-უკვლოდ ლევარსი გონსგონსაჰი

ტარტაროზმა საგანგებო აფეტები დანიშნა ამ საოცარ ამბის შესახებ ცნობების შესაკრებად.

როგორც შეკრებულ ცნობებიდან სჩანს, ლევარსი დაიკარგვის წინა ხანებში დიდ აღუღლებულ მდგომარეობაში ყოფილა.

გულაღღებელი მუშაობა ყანაში, უიმედოდ უქცებდა სოფელს და მთელ ცხოვრებას, კითხულობდა სერგანტის „ღონ-კიხობს“, (რომელიც მაზე ძლიერ მოქმედობდა) და სულ პოლიტიკაზედ ფიქრობდა.

მიღებულია ყველა საჭირო ზომები ლევარსის სანახავად.

წმუი.

— ჯერ ვითამაშებ „ბაყაყ მდევნი“, მერე „ქეთო და კოტე“-ში, მერე ვინ არის დამაშავე“-ში, მერე „დღე-ზერიკრა“-ში, მერე...

— მოიცა, შე ცაცო, შენ ძალიან ურევე. შენ რომ ჩამოთვალე მანდ მხოლოდ ორიოდ ოპერა ურევი, და ნარჩენი პიესებიცა.

— სულერთია, მაშინ დრამაში ვითამაშებ: „ჰამლეტ“-ის როლს სულ ბღობობის გავადენ და „ოტელო“-ს კუთხედით ქებს ვასროლინებ.

— მიიცი პირველად რომელ ოპერაში გამოიღებარ?

— აი ის რომ არის, ახალი დაწერილი ოპერა „ბაყაყ მდევნი“.

— ვისია ეს ოპერა?

— ვისია და ჩვენი კოტესი. მას არ უნდოდა დაეღობა, მაგრამ მე ვიპოვე. მას უნდოდა მე-21 საუკუნეში დაეღობა, მაგრამ მე ვუთხარი, რომ მაშინ ჩვენი ძველი რეჟისორები პეტიამ ამ ქვეყანას აღარ იქნება და რეცენზიას ვეღარავინ დაგვიწერს-ოქო.

— ჩოლის სახელი არ მასოსვს, ისე კი ვიცი:

— მერე რა როლს ასრულებ თუ მას ხარ?

— აბა იმდერე, შენ გინცვალებ.

— თუ გაქვს პრიესტადღენიაში

კოტირა, თეგში, მუყანოილი,

შედიც კარგი ნოირი,

და თან კარგი ხაშები,

ხაშები და ვანშებეც...

— მაშ მავ ოპერაზე აუცილებლად მოვალ.

— მოსვლით კი მოხვალ, ჩემო კარგო, მაგრამ შეგ ვეღარ შემიშვალ.

— რატომ, შე ცაცო, რა დამიშლის? რაშია საქმე?

— რაშია და იმაში, ჩემო ვარგისო, რომ ბილეთები უკვე გაყიდა. თუ გყავს ნაცნობი, ან გაგამე, ან აღმინისტრატორი, ან მუჰოლტერი, ან მომენტაჰე, ან მილიტარე, ან კიდევ სხვა ვინმე ასეთი, მაშინ შეიძლება იზოვო, ისე კი ვერა.

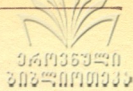
— კარგი და მანდ თუ ეცე ვიუყურებ. მუშათა რაიონებში ვუყურებ, იქ ხომ დადგამენ?

— ჰო, მართლაც, იქ დადგამენ აუცილებლად. თუ წელოს არა, გაისად მაინც დადგამენ.— და თუ გაისად არა, რამოდენიმე წლის შემდეგ მაინც დადგამენ. შენც რაღა განქაჩებო, ხომ გაგიგონია: „აჩქარებთა სოფელი არავის „მოუჭამია“-ო, თუ კი მოუჭებს შეუძლიათ მოითმინოს მთე მის სიწონის განხაზობაში ერთი ოპერაც არ მოუშენებთათ თავითან უბანში“. შენ რაღა კვებო კავანტორაჰე ხარ, ეველარ მოითმენ?

— მაშ უტადოთ მუშათა უბანში?

— უტადე, უტადე, ჩემო ვარგისო, და იქნებ ქიკე ნი-მოაღწეოს ოპერამ: სათანადო დადგენილება უკვე ჩა-ღებულაა შესაღერ ორგანოებში და სათანადო აქტივ დადგინოლია; საჭიროა მხოლოდ მისი ცხოვრებაში გა-ტარება, რასაც, ალბათ ბევრი ჩვენგანი მოესწრება.

„ოჯანი“

ერთხელ მხოლოდ ისიც ცხადია რედაქტორთა ცნებე კრება: ცალ-ცალკე და ყველა ერთად,— სიციცხლე და ნეტარება.

ტახტზე იჯდა იოსებო, მარჯვენა ფეხდა შეიღო ჭაღვა (მარცხენი ფეხი მუდამ შვილ გაიოხსაც არ სჭიროდა დღეს აქ მალე).

როს სიწყარე ჩამოვარდა აღარ ქოდა ნიავ-ქარი, ღარბაისლად ახმაურდა თავებდომარის პაწა ზარის:

— ბატონებო! და მიმართა „ბატონებო თავის ქართველებს! ან სხვა მამა რედაქტორებს დღეს თავს ამდენს სად შეუტრებს.

— ხომ ხედავთ, არ: დაგვიტანად დღეს სომხები ჩვენ ქართველებს?! ახალს ახლად არ იჩნევენ, სამარცხლად სიხრიან ძველებს?

აბა, რაა აზნანის ოხუნჯაური დეტურტორკა? ი, ამაყრა დაცინევაა ქართველებზე, გწამდეთ, იქა:

— ჯერ ერთი, რომ გვარდიელებს ზარბაზნი სად ეკიდათ?! (ან ზარბაზნებს ძათ მისცემდნენ რომ დეტებში დაეყიდათ?)

ხანჯლის ნაცვლად ჩვენს თავედებს (ო, სირცხვილო, სიმწრთო—გმრებით!) უცვლიათ ვასაყიდათ ბუმბულ დაცილლ ბალიშებში!

თავად და ბალიშები, ბალიშები და თავილი! სირცხვილია ეს ზღაპარი იმ თავედან იმ თავედით.

შემდეგ ქართველ მენშევიებს სამინისტრო პორტუგლებში, ჩვენ სხივასაც, ბატონებო, ჩვენ აქამდე თავს ვევილებით,—

თორმე ქრთამი აულიათ... (ანზიანი ასე „ბოდაესი“) ი, სირცხვილო, მადს შენსას ვინ არის რომ დღეს შეგობრკავს!

მენშევიკი და ქრთამები ქრთამი მინისტრს, ქრთამი მდივანს?! აი, თურქი შოვინიზმი ზოგაერთობს სად წაიყვანს!

განა ნოე თვით არ იყო (დიდი ნოე გახსოვთ თქვენა!) სურგაზე, რომ ნოხოსანმა სადღეგობელი მოახსენა:

— სულ ორიო დიდი ნოე დღეს ჩვენში, რომ ქრთამს არ იღებს (და ამ ორის სურთობსაც ისტორია გადიაღებს!)

დღეს მათეანი—ერთი თქვენ ხართ, მეორე კი მე—გახლავარ და გარწმუნებთ, რომ მექრთამე დღეს არც ერთი ორში არ ვართ.

თქვენ მიტოვ რომ...ქრთამს არ იღებთ სამინისტო დადებ მდივანს! ხოლო მე კი—ქრთამს ვერ ვიღებ რადან... არცინ არა მადღებს!

— ბატონებო, ისტორიამ ინიადვილით ეს აღნიშნა... აის შემდეგ აზნანის ოხუნჯავა ან რას ნიშნავს!

მორიელი.

რეკონსტრუქცია

(მეხე ერთ მოქმედებთა ქუთაისის რკინმწვანლოთ ცხოვრებიდან).

მომქმედნი პირნი:
 მაქსიმე რკინისგველი.
 ზოსიმე უმუშევიო რკ. გველი.
 ევაგენი რკ. გველი.
 ვალოლია „ „ „
 ანტონი „ „ „
 დარაჯი „ „ „
 ნუშკორი „ „ „
 შიკიტანი

სამიკიტანი. მარცხენი და მარჯვენი ვარები. შუაში შუშხანდი. სუვას სამი მავილა და რამოდენიმე სკამი. იქვე დასოი, ზედ საშველები, წვანილი და სხ. მიკიტანი არჩევს რელიკას. ფარდის ახლის რამოდენიმე ხნის შემდეგ შემოდის მაქსიმე.

შიკიტანი: (გახსახის სამზარეულოში მარცხნით) რემოლოზ. აბა, საუზმე მალე გაეთეთ; დღეს რაღაც ფაცა-ფუსკო „სტრაბ კასაში“.

რემოლოზ: (სამზარეულოდან) ხარბო მზად არის; ყაურბა ერთი საათის შემდეგ იქნება.

გამოსვლა პირველი

მაქსიმე: (შემოდის. აწვდის მიკიტანს ჩეროვნეს) თუ მბა ხარ, ამის ხურდა მომიკი.

შიკიტანი: (ატრიალებს ჩეროვნეს) სად იყო ეს ჩეროვნეკი ამ დილაზე? დღეს რძის ფულს ხომ არ არიგებს თქვენი კასა?

მაქსიმე: ეს არის ეხლა დაიწყეს.

შიკიტანი: აბა, ბარაქა დღევანდელ ვაჭრობას... ხომ არაფერა დალევ?

მაქსიმე: ჯერ ერთი ეს დაეაბურდაო და, რა თქმა უნდა, რომ დაღევ...—

გამოსვლა მეორე

ზოსიმე: (რომიელი ვარედან ფანჯარაში იევირტე-ბოლა, შემოვარდნა და ართმეც ხელს მაქსიმეს) იმე! გა-მარჯობა მაქსიმე მალაქჩი! სად ხარ, კაცო; რაც მე შენი ნახეა გაიპიროდა...

მაქსიმე: „სტრაბ კასაში“ მქონდა საშვე...

ზოსიმე: (სიცილით მხრებზე ხელს დაჰკრავს) იმე, მართლა მომილოცინა; გიმარჯვოს ღმერთი: გუფიციბი შენ თავს, ძალიანი კი ვამიხარდა, რომ გევიცე: მაქსიმეს ვევი შესსენიო. ვორ მალადეც; ყოჩაღ, ეი ბოლუ ყოჩაღ (ეთომ წყენით) ერთ გლახა დროს კი შეშვედი (ჯრიბზე ხელს გაიკრავს) ეს ოხერი რაღა აბლა დამრჩა სახლო.

მაქსიმე: (მხრებზე ხელს დაჰკრავს) მალაჩიბი მე მე-კუთენის... მდიდი დღედივით: (ჯღღბინი).

ზოსიმე: (განებე ნაშობს) არა, არ მომიკედ... შენ ფულს როგორ დაეაბარევივთ.(მიკიტანს ვანგებ) ხაზინ, შენდევ ერთი ბოთლი ღვინო სალიამოდ.

მიკიტანი: რა დროს ნდობაა, დღეს რძის ფულს არი-გეტენ და ვაჭრობა ნაღვლაა.

მაქსიმე: (მიკიტანს) აბა, დღინო და ორი კერძი (მი-კიტანი აწკობს მავიდას).

ზოსიმე: ძალიან გამიხარდა, შენ ნუ მომიკედები: ვა-კი რომ შეგეცინა, ზოსიმე (იღებს ჭიქას) გაგამარჯოს (სეამენ).

გამოსვლა მესამე

(ანტონი და ვალოლია შეზარხოშებულნი)
 მაქსიმე: (გახანებულნი) ვინც მოვიდა გაუმარჯოს!

გამოცემა მუთისისათვის

გამოსვლა მხვთში

შემოღიან ხსენები

საქრებულო
მედიკალიცენტი

ცინკია თუ თეატრი?

წოხიმი: არ მოულოცეთ მაქსიმ მალაქინს ბიქის შეტენას!

ანტონი: ის ბიკი კი დაოუჯდინეთ ოთუზბორო.
ვალიდა: კილა ულდერძელო, რას ვაგებთ!
მაქსიმ: (იციანს) თქვენი ქოქი დაოქცეს. მოიტა სკეში ახლოს (უღდებინა სურვას).

ვალიდა: ვაგიარჯოს... იცოცხელი (სევამ).
ანტონი: ვაუმარჯოს თქვენს დახედვრას (სევამ).
მაქსიმ: (მიკიტანს) სამი ბოთლი ღვინო, და მთართვი რაც ნუნთოთ (მიკიტანს მოაქცეს).

წოხიმი: (იციანს ქიქას) ყოვლად ძლიერმა ძალამ იწებოს შინი ვიღის ბედნიერება და მოვასწავოს მისი შვილის-შვილი.

მაქსიმ: (ართმევს ქიქას) შინ არ მომიკვდ. ჩემი კუბო ნახა! ყანწით ბატონო, ყანწით (მიკიტანს) მომიტანე ყანწი.

წოხიმი: (განგებ) ეს კი ნამეტანი მოგვივა მაქსიმე (მოაქცეს ყანწი და ასხამს) მაშ ასე, ვაუმარჯოს იმ ბატონა ბიქს.

უვლა: ვაუმარჯოს, ვაუმარჯოს! (სევამ).
მაქსიმ: (ყანწით) ამხანაგებო ამისრულდა ნატვრა: შემიძინა ვაგი... ერთი თვიე ქუჭაზე არ ვარ სიხარულთ. ვაუმარჯოს ჩემს პატარა პიონერს (სევამ).

წოხიმი: კომსომოლს, ბატონო, კომსომოლს!

გამოსვლა მიმდგმა

(იციანთა და ვანის).
ვანის: (სურვარზე) ვაუმარჯებთ, ამხანაგებო!

უვლა: ვაგიარჯოს, ვანო... ბოლი, და დაგლოცე.

ანტონი: (აწუვდის ყანწს) აბა, ვაიდღერძელო.

ვანის: (ართმევს) ოპო! ყანწით დაიწყეთ? ვაზა, ვაზა.

ვაგიარჯოს, იცოცხელი (სევამ). შემიდგე მაქსიმეს ვადაურხურხოლებს, მოლორადე სწარი ვაგომოგხანგი.

მაქსიმ: უთხარა: დავახტოდავებ და მიკიტან-ტიკო (უტიკობს) იცი რა უთხარა: არ მინახავს-ტიკო (ვანო ვადალს).

წოხიმი: (საქმიოდ მთვრალი უხუნება მაქსიმეს) ვაგუბაროს, ომერთმა, მე შენ ვამხანაგ.

მაქსიმ: ბებია ქალმა მითხარა:—საქმე პირველი იყო, აწი ვაგამარჯობე მუქს რძის ფულს აიღებო.

წოხიმი: ამ ყანწით ვაიდღერძელებ იმ დედას, რომელმაც დეღამ შვილი შობა.

მაქსიმ: (მიკიტანს) აბა, კიდევ სამი ბოთლი ღვინო (იღებს ყანწს) ამხანაგებო, მაღლობას ვწირავთ... ერთი „მრავალი ემიგრირ“ (მღერინა).

წოხიმი: (აწუვდის ყანწს ვანოს) დადიე და უღდერძელო პიონერი.

ით ამდენ ხანს!
მაქსიმ: ამხანაგებო, ამ ყანწით ვაიდღერძელოთ ის ამხანაგი, რომელმაც პირველმა წარმოისქვა სიტყვა დამაზღვეე სალორზე და მასთან ვაუმარჯოს დამაზღვეე სალორის უკუნიით უკუნიამდელ მისი არსებობა.
უვლა: ვაზა, ვაზა (სევამ).

მაქსიმ: (მიკიტანს) მომიტანე სამი ბოთლი, ზოლო ეს (ყარელები ქვეშ დააწვეე, თორემ შემოვა ვილაქ ქუჭა შექანჯალელებული მუშკორი და ვახტომი ვაგვენივას (მიკიტანს) ასე იქვევა).

წოხიმი: რაზე უნდა ვაგვეწეროს? მისას ვეპით თუ?

ანტონი: ვანერნო! ვის რა ვსაქმება.

წოხიმი: ამ ყანწით ვაიდღერძელებ ჩვენს მაქსიმეს, რომელიც არის ჩვენი პირის ძმა.

უვლა: ვაუმარჯოს, ვაუმარჯოს (სევამ).

წოხიმი: ერთი „მრავალი ემიგრირ“, ამხანაგებო (მღერინა: წოხიმი ვაღის სამწარეულოს კარებში).

გამოსვლა მიმდგმა

შეზოდის ევგენი, რომელიც ვადაქარულია.

მაქსიმ: ვინც მოვიდა ვაუმარჯოს.

ევგენი: ვამხანაის ვაუმარჯოს (მიკიტანს) ორი ბოთლი ღვინო.

უვლა: ჩვენთან, ჩვენთან (სურვასთან მიკიტანს სევამს. მიკიტანს მოაქცეს ღვინო).

წოხიმი: (ხებევა ევგენის) ამას ვის ვხედავ? (კონის) შენც რძის ფული აგილია ვეტიკობა!

ევგენი: დიახ, მაგამ ამას წინადა რძის ფულს ვამაგირიც (დავიამატე და ქალმა ას თუთხმეტი სიხარება წამიკობა).

წოხიმი: ჩვენ ვიკითხოთ უმუშევრებმა, თუ არა თქვენარა ვიკითხო. კაცებს ვაგამარჯო, ცოლებს პენსია, ვაგვეებს რძის ფული, ვაფულყოფებს სახატორია, დესასევეტელოთ სახლი, ვეკდებრას სამარხო. ყველაფერი მიაგრობის ხარჯზე; რა ვენაულებათ (იციანთ).

ანტონი: მუ ვეშინია; შენც მალე ვაგილიმებს ზედ.

წოხიმი: ვაგე რამე?

ანტონი: ნუ გეშინია: სამსახურს იშოვ; დავალემა აქვს ყველა საურსო კომიტეტებს, რომ ვახსნას ყველგან კობოთა სახელმწიფო კავშირის წევრებისათვის. აძლევენ უფსახოთ, ვისაც შეიღი და ნაქლები ვატვრობია აქვო.

წოხიმი: (დღება ვარბაქით) ამ ყანწით ვაიდღერძელო იმ მშრომელ ძალას, (თავს ძალას ატანს) რომელიც მშრომელი ძალა მშრომებს და იმ მშრომით ძღვენა უფრო სნი და უძღებნი, უსურვებ იმ ძალას, ძალის მომპრებთ და ეს ძალა (ვარევა) სერთო ძალა ვამინდარჯოს... (შეჩერდება) ვამინდარჯოს უმველებული ძალა, რომელიც ვახტობა უმველებული უძღველი ძალა (შეჩერდება).

ანტონი: ვაზა, ვაზა!

წოხიმი: ნუ მიწლით (იწყვით...) ამხანაგებო, მე მინდა დართებე ავიხსნა, თუ რა ძალა არის მშრომელი ძალა და რა არის სერთო ძალა, ამისათვის მე უნდა შევეხო უფრო დართებე ამ...

ანტონი: (აწყვეტინებს) კარგი იქნება, თუ მოკლედ ვაგვეცნობ (ყველა იციანს).

წოხიმი: (ხმა მალა) ამხანაგებო, შეჩერდი... მე ორივე შემოდება: მოკლედ და ვარბაქად; რას იტყვის უმარჯობებმა.

უვლა: თანამა ვარბ ანტონის რეზოლოციის.

წოხიმი: (ვამარჯვებულ ანტონს) მინიც ვამკარი კობიო!

ანტონი: კბილი არაფერ შეუშინა. მე ვამზობ: კარგი იყო და წულრი დაამხანაგებე-მყოფი!

მაქსიმ: ასწი და ვადამილოცე ყანწი წოხიმ იღვეთეროვიმი! (ყველა სევამ) წოხიმი ადგება და ვარბაქით მიღის სამწარეულოს ვანს.

ზოსიმე: ამ უაწიო ვადღერბებლებ ამ ღვიძს, რომელმაც დღემ შევიღო შობა.

ვანო: (მაქსიმეს ყურში) მოლარემ „ზდაჩია“.
 მაქსიმე: ხომ არ გითქვამს, რომ აქ ვარ?
 ვანო: არა!
 მაქსიმე: აბა, რას ჩამაცვიდე კაცო!
 ვანო: იგი მაგ ზაგენის.
 მაქსიმე: მერე და ვერ უთხარა,—ვერ ვნახე-თქო?!
 ვანო: უთხარა, შარა ასე მითხარა: „არვიცა ვილა“;
 ჩქარა გალოჯახენის ხურიათა...

მაქსიმე: (გარკვევით) მერე ვერ უპასუხე: ვერ ვნახე-
 თქვე და ვის უთხრა-თქვა?... ხომ ხედავ სარკველში ვარ...
 მგონი არც კი მცუას ფული; აქ დავერია არ მაქვს. მე
 თვითონ მოუტან.

გამოსვლა მემკვხე

იგივენი და მუშკორი.
 მუშკორი: (მიკიტანს) ერთი სადილი და ერთი ჭიჭა
 ღვინო მომიტანეთ.

მაქსიმე: ამხანაგებო, ჩვენი დღევანდელი მხიარულე-
 ბის მიზეზია რძის ფული და ამ...
 მაქსიმე: (აწყვეტივნებს) ჩუმად, ზოსიმე ელეფთერო-
 ნი... ჩუმად იყავი (ოთახისკენ უთითებს) თორემ ხომ
 ხედავ მუშკორია და გახუთებ გამოგეტყობას.

ვეგენი: მართლა მაგასთან ვერ ვარ პირნათლად. სა-
 მი თვის გაზუთის ფული მაქვს გადახდილი. ვერ გოუშე-
 დი, ყმაწვილო, ამდენ გადასახადს; მიკიტანებმა მთლიად
 წაიღო ჩემი ამხანაგობის ღირებულება. მგარტელსთან ჯა-
 მაგორის ღრის რიგში ვეგრდებ მიღვას მიკიტანები. მოდი
 და გასწვიე ყველაფერს, აღარ გადამარჩა გაზუთისათვის.
 ანტონი: წავედით, თორემ მუშკორებს მასალა მიე-
 ცემ; მერე წერილს ასეთ სათაურს დააწერენ: „რძის ფუ-
 ლია თუ ღვინო“-სი.

ზოსიმე: რავე, მისას ვსვამ თუ?
 ვეგენი: (ღებმა) წავიდეთ! აქ აღარ ღირს დაბრუნება
 (ღებმა).

ზოსიმე: (ცარიელ ბოთლებს წყურვება) ამხანაგებო,
 ჩემ სურვის ქვეშ ბოთლებს კონკრეტული მოუწყვევიათ.

გამოსვლა მემკვხე

მიკიტანი: რას იტყვებო, ამხანაგებო?!

მაქსიმე: რამდენია ნამარცხი?

ანტონი: (განგებ) შენ არ მომიკვდე არ მიგაცემინია!
 ბერ ბატონო, აგერ.

ზოსიმე: დოუჯერე მაქსიმე, დოუჯერე, მერე შენ
 დახარჯე, აცაღე ახლა ანტონს.

მაქსიმე: მჭირთ თოქს? ჩემი კუბო ნახეთ!

ვეგენი: (განგებ ჯიბეში ხელს აყოფას) დავენდურებო,

შენ ნუ მომიკვებები, აგერ ბატონო, აგერ ბატონო, მე შეგ-
 ცემ.

ვალოდა: აცაღე მაქსიმე ვეგენის; ეს პინდუსი,
 მაქსიმე: აბა, მე მკვდარი ვყოფილვარ; ჯანჯანა ხედავ
 დილი იქნება.

ანტონი: სიკვდილისაგან ღმერთმა დაგვიღარის (ვა-
 ლოდისა, რომელც ამ ღრის პაპიროსს იღებს მისასწავ-
 ლად) ვალოდა, ჩვენი პაპიროსი მინც მოვაფუჭეთო მაქსიმე
 მალაქისს (აწვდის პაპიროსს).

მაქსიმე: ამხანაგებო, ფული წინ და წინ მიცემული
 მაქვს, ასე რომ თქვენი თავის შეწყუბება ზედმეტია.
 მიკიტანი: 17 ბოთლი, 6 კერობი, 6 პური, სულ 13 მა-
 ნეთი.

მაქსიმე: (განცვიფრებით) ცამეტი მანეთი რისა?
 მიკიტანი: რისა და რაც მოითხოვე!

ზოსიმე: (ვალოდის ჩუმად) მგონია „ჩორნი ხოლი-
 დან“ სჯობს ვასცა, რომ სიმთრალე არ შეგვამჩნიონ
 (გაღის და კარებიდან ვალოდისა) მნახე ერთ „მინუტია“,
 ვოლოდა.

მაქსიმე: (მიკიტანს) კაცო, რომ ანგარიშზე 17 ბოთ-
 ლი, ვინ დალია ამდენი?!

მიკიტანი: (ხმა მალა ვყვირის; თან აწუხებს ცარიელ
 ბოთლებს სურფრის ქვეშოდან) აბა ეს მე დადელი? აბა
 ესენი მე მოვითხოვე?!

მაქსიმე: ნუ ყვირი! ინგარიშზე სინდის ქვეშ.
 ვეგენი: სინდისზე ვერს არც ქვეშ აქეთ და არც ზეით.
 მიკიტანი: ცდებით, ამხანაგებო.

ვეგენი: შენი ამხანაგი ჩაღანდარი.

ანტონი: (იქით) ეტყობა აქ დაჯავდა გვიმარტება,
 სჯობს უშველო თავს (იპარება სამზარეულოდან).

მიკიტანი: რაშეა საქმე, საჩხუბრად მოხვედით?
 ვეგენი: (მეღვრად) თუ გინდა ესეც იყოს (უკან მოი-
 ხედვას, მაგრამ ანტონს და ვალოდისს რომ ვეღარ დინა-
 ხავს, ღებმა) ინგარიშზე ნახარჯი, ფული მიიღე და გა-
 ვიყვი. (იქით) შენი იბოლი რომ უჩივხული ადლიოა,
 თორემ... (ვეგენი გაღის, მაქსიმე ანგარიშებს ჩრტკით).

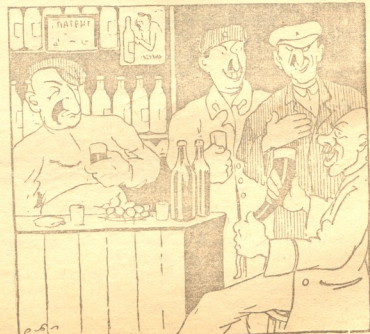
გამოსვლა მემკვხე

შემოვა ვანო.

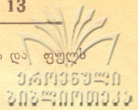
ვანო: (მაქსიმეს) რა ქენი? მოლარემ ზდაჩის ხურ-
 ლაო.

მაქსიმე: ეგერ არის ზდაჩიც და ხურდაც (უთითებს
 სურფრისკენ).

ვანო: (მაქსიმეს) რა ქენით? მოლარემ ზდაჩის ხურდაო.
 გაუმარჯოს პიონერებს (ხითხიებებს და სევას) დეცხა

მიკიტანი: არ მომეცემ და ისე ვაიხიდა ცხვირს, რომ ერთს
 თვის ექმას საპარონო ვაღებ.

თავს ლაფი ჩემ ფედოსიას: მე იმან შემაბერდა უშვილოთ (ცოდვარეს) ვაი, იმას ამოუყარდა ჯილოგი, იგი უჯილა-გო და უჯაგო გამოადგი, იმისაგან ვერც რძის ფულს მღებულობ და მერც წყლისას.

მაქსიმე: (რომელიც ანგარიშობს) ჩემგან გერგება 6 მან. და სხვა ვინც მოითხოვა, იმან მოგცეს.

მიკიტანი: არ მომცემ და ისე გავიხდი ცხვირს, რომ ერთ თვეს ექიმობის საპარტიზო გავხდ.

მაქსიმე: რაო, რაო? (გაბრტყავს სილას. მიკიტანი ჩაიკეცება. დახლში ფოთოებით, კეცს გამოაძირობს და ფთავაზებს მაქსიმეს, რომელიც ჩაიკეცება, ვანოს უნდა უშველოს. მაგრამ წყიდება მაქსიმეს და ისიც დაეცემა).

ბამოსკლად მძრამ

მუშუკარი: (შემობრბის) რას ჩაიღიბარ, კაცო? (აყენებს მაქსიმეს).

მიკიტანი: კმა, გაძღა, ქვეყანა დაბატოე და ფულს აღარ იძლევა.

მუშუკარი: მერე მაგისათვის კლავ კაცს? მიკიტანი: მაგ ხომ კაცი არ არის.

მაქსიმე: გაბიშვით, ერთი შემიპყვებოთ ხელს (მუშუკარი არ უშეგებს).

მუშუკარი: (ვანოს) შენ რაღა გინდა აქ? ვანოს: რძის ფული აიღო და ზღანი ბრ დაუბრუნებია (უშეგებს სახეს მაქსიმეს).

მუშუკარი: (სახალგაო) აი, ხედავთ ზოგჯეროთ ჩვენი კავშირის წყვირ როგორ სარგებლობს ასეთი სხვაბრე-ბით?! ათ დღეს თავბრბის მორჩენისათვის გააკლუნეს. იი, ესეც შენი რძის ფული.

კოხტაიდი.

რა განსხვავებაა?

— ბა ვინ იცის: — რა განსხვავებაა კვერცხსა და სანატორიუმის გამ-გის შორის?

ჩემე ვერ მიხვდით? ბიწვეით?

— სანატორიუმის გამგეს შეუძლია კვერცხი შესკვა-მოს, ხოლო კვერცხს შეუძლია თავი შეეჭამოს სანატო-რიუმის გამგეს.

ეს ყველაფერ ასეა და „ქაჯის“ სიტყვით სურამშიც ასე ყოფილა:

„სურამის რკ.გზის სანატორიუმის ახლად დანიშნულ გამგეს ორი ღვის განამლობაში დააკლდა 360 კვერცხი. ეს იმ დროს, რო-დღესაც გასაღები მანა და მის კუხს არ გასცოდებია“.

ორ თვეში 60 დღეა. თუ სამოც დღეში 250 კვერცხი დააკლდა, დღეში დაკლებია 250:60=4 1/6 კვერცხი. იმ ნორმის მიხედვით, რომელიც ავადმყოფებს გამოწერილი აქვთ.—დღეში გამგეს უნდა რგებოდა 13 კვერცხი. ოთხი რკ (კამეტის მესამედი ძლივსაა, ორი მესამედი საღდა იშო-ვო? და ასეთ პირობებში რკინის-გზის ჯანმრთელობის განყოფილებას სურს ისეთი მძიმე ავადმყოფი, როგორიც სურამის სანატორიუმის გამგე ყოფილა, ასეთი მცირე „პაიოკით“ განკურნოს? ეს დაუშვებელია, ან უნდა გაუ-ღიროთ „პაიოკი“ და ან... ადგილი მაინც გამოუცვალოთ!

აღფოთიმაშული

მუშუკარი „ცეცხლფარი“ ზედმიწევნით აღფოთე-ბულია და საბუთიანთაო:

„სახლმწიფო კინო-მრეწველობის ქარნახს კარებზე არის წარ-წერა: „დაუბრტყავთ ნუ შხმისხვალთ“. ამ კარებთან არავინ სდგას. მიხსალდება არ იცის: ვის მიზრობს საქმის გამოსარკვევად და საათობინ უხდება დერფანში დგომა.“

რაზია საქმე? საქმე იმაშია, რომ რაკი კარებთან არავინაა, ხოლო დაუკითხავთ შესვლა აკრძალულია, უნდა ვიგულისხმობთ, რომ კითხვა და ლაპარაკი ამ,საქმიან“ ხალხთან მხოლოდ ტელეფონითაა შესაძლებელი.

არ ვაჩივთ ტელეფონი? მაშინ ქუჩაში გამოივით და ნამაძლავ იყვირეთ: თუ კინო-მრეწველობის სახელმწიფო არა, იქნებ სხვაგან მაინც გაიფოთო ყვირილი და მოხსნან უაზრო წარწერა.

„ნიამგო ნი წნაჩიტ“

— ვინც არ იცის—ცერკვით, ვინც იცის—ცეც-ხლია!

მზარეულოს მაინც ეცოდინება თუ რა ცეცხლია 14—16 საათი საშპარეულოში ყოფნა, მაგრამ სტუმრმა ეს არ იციან და „ძია ვახს“ სიტყვით, ალბათ ამიტომ სტუმრს, რომ: „თიბილისის სამხედრო სამკურნალოს საწარმოლოში მოხალა-ხურე 2 მზარეულს, რომლებსაც ყველაზე კავშირის წყვირია, ყი-ველთა 14—16 საათი უფლებით მუშაობა. კვრა-უქმე დღეები მთი-ფის არ არჩებათ, არც ზედმეტი მუშაობისათვის იძლევათ ზედმე-ტი არც ერთი გროსი.“

ადგილობრივ მიმართვის, მაგრამ ყურადღების არავინ აქცევს; ხა-წვერო გაღახახად კი იხიწან!...

საწვერო გაღახახადს ხომ იხილან?

ბა კავშირის წვერს მეტი რა ევალება: — მან საწვერო უნდა იხადოს, ადგილკომმა—სკა-მოს!

რა ადგილკომის საქმეა მუშების და ისიც 5 მუშის ინტერესებზე ზრუნვა. 5 კაცმა, რომ დღეში 6—8 საათი ზედმეტი იმუშაოს—ამით ჭეყანა დაიქვიცა თუ?

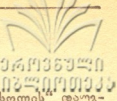
ხომ გაჯიჯიონთ ერთი დედაკაცის ტრახახი: — ცხრა შვილში, რომ ერთიც დამაქვლდეს, ნირეგო ნე წნაჩიტ!

რაზე უნდა შიწიფხოს ადგილკომმა თავი 5 მუშაზე, როცა საწვერო ანარქიტებს იგი ათავჯრ ხუთი მუშისაგან იღებს?

მასაც თამამით შეიძლება სთქვას: — 50 კაციდან, რომ ხუთი სულაც წელიში გაწყდეს— ნირეგო ნე წნაჩიტ!

საუცხვრო „ბალანსი“

თუ იცნობს?

— ბავშო, მეზობელს ყველა ხუთი ქათამი. სამი მოპარეს.— რადღინი დარჩებოდა?
 — ვისა მასწავლებელი?
 — მეზობელს!
 — ჰო, მე ჩვენი მეგონა, აბა რა მენადლებდა!
 არც დღე-ღამისი კოპერატის ენადლებოდა თუ მის მოწაწილ ღირს-კუგანს ვალად დედვა ხუთი ათასი. მეზობელია, აიტანს და ეს გარემოება სულაც ხელს არ უშლის, რომ ჯიხაისის კოპერატებმა მოგება ახვენოს 2000 მანეთი.

სოფ. ჩანჩის ვინ იცნობს?
 რითია იგი ვნთქმული?
 ნუ თუ არ იცი? აბა მუშკორ „კონხილის“ დაბუღეთ ყურით:

საქრებულო
 საქონიერული
 „კონხილის“ დაბუღეთ

ამ საკითხს ასე ხსნის მუშკორი „ქველი“.
 „რევიზია, განკუთვნილი წარმოგვიდგინა ბალანსი, მოგვბაც კარგა გვიჩვენეს— თორ ათასი მანეთი.

ხუთი ათასი მანეთის
 ვეჭვებდა „პროტესტს“,
 ათას ხუთათასი მანეთი
 განაზღვრა ნისიხვნი.

განახსნა წვერა ჩვენი კოსტა.
 დღე რითი არწუნებდა,
 რომ ვალემა ღირს-კუგანს
 ჯიხაის არ ვადახლებდა.

ბალანსი მართლაც სანიბუშობა:

— მოგება ჯიხაისის კოპერატის—ორი ათასი, ევლი—ღირს-კუგანს—ხუთი ათასი, ნისია „ვილკას“—ათას ხუთასი. გამგეობას რაღა ერგო? ტარტაროზისაგან—ჩანგალი, ხოლო ამრჩეველებისაგან—რკინის ცოცხი, რომლითაც ერთის მეტრ ყველა გავხვეტით.

ან ის ერთი რაი დატოვებს? ალბათ მექვლათ, რომ იზობებო არ გადააჯიშებულებენ ჯიხაისის კოპერატეში!

საბაპური სად წაჰიდა?

თუ მთქარებაა წამამძელი, მფლანგველობა რატო არ უნდა იყოს?

და არის კიდევ. აი, მაგალითად: მწურვეთის მარხის სოფელ ხევში მოუწყვიათ საქველმოქმედო საღამო, ხაქაპურის „აუტკობი“ მოუწყვიათ, მაგრამ „კვირხლას“ სიტყვით:

„სამკითხველს გამგეა აქ ტულუში მარია, სამკითხველში ნახავთ თუ რაო კაი დარა?“...
 იქნება ხელს „ლადიმერას ჯორს“ იცნობს?
 აბა გაიცნობთ:
 „წარმოგვიდგინა სწორად დგამენ, მართლდა „რევიზორი“; საქმეს ისე გაუძღვება, რადვირც „დადამებრას ჯორი“!

ახლა ხომ გაიცნობთ ჩანჩივს!—ამ კურთხეულ სოფელში არც ჯორის ცოდნია ოჩნობა და არც რევიზორს, ხოლო თუ სამკითხველს გამგე მხოლოდ კაი დარაში გამოდის გარეკ. ალბათ ამ საწყალს ფოლტებში აქვს დაზინებულუი, ჩანჩივში ჰავა სწყენს და საქორბა ჰპირა გამოუტყვლონ!

არც ანახს აუხინს

მუშკორ „გა“-ს სიტყვით:
 „ის მარხს ხედა, წნორის წყალში დაიწყეს მატ. ის მძ დაგვა-ამან გამოიწო მატარებლის დეგვიანება იცე წუთით.
 სად იყო მანამდე ვაშულო?“

ჩვენი აზრით მატარებელი ერთის წუთითაც ალარ დაიცივინებს თუ სამშობოთელი არ დააგვიანებს და ასეთ გამყლოს დროზე გაგვის ვაგონინდა.

გათითმცნობიერაბული ქათამები

უწინ იტყობენ:
 — თუ თავლი იქნა, ფუტკარი ახალცხიდან მოვო!

ახლა ამბობენ:
 — თუ სამკითხველო ღიაა, ქათამიც ვაზეთს წიკითხისა!

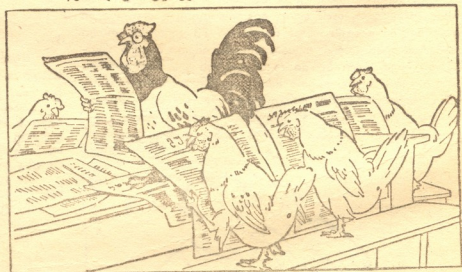
ჩვენ არ ვიცით რაოდენი წარმატებით მიმდინარეობს ქათამების გათითმცნობიერება და ამ მხრივ რა მიღწევები ქუთ. მარხის ზედა-სიშონეთის სამკითხველოში, მაგრამ საქმე, რომ არც ძალიან ცუდათაა, ამას „დუშუწინთის“ წერილიც ამტკიცებს:

„შეაქმი შენახული ჰაქაპური ვიდაცამ გააცოცა“!

ქველმოქმედებაც სწორედ ეს არის:—საწყალი ხაქაპური, უპატრონოთ მიტოვებული ხაქაპური, მკელში გამოწყვედილი ხაქაპური—კიდევ კარგი, რომ მის მიმე მდღამარეობაში შესულა ვილც ქველმოქმედი და ტყე-ობილი გაეზთავისუფლებია!

ღიღია თავგანწირვა და გმირობა ვეყაქის, რომელმაც ეს ჩაიდინა; ამისთანა ჩაიდინებს მხოლოდ ხევში თუ შეხედვით და ისიც ჩვენს ხეობაში, თორემ საშუალო საუკუნეში რომელმა რინდმა იცოდა თუ ხაქაპური რა ცხოველია!

„სამკითხველს გამგეთ ვაგს მანრო ბუშამ, რომლის მუშობა იღწნათ ნაკუღებრა, რომ სამკითხველოში ქათმებიც კი მიიზიდა და მათი წრეც დარჩას, რომლის ჰახუბისმგებელი მდივანია ანტონის მამალი.

„ესასწინავია, რომ სამკითხველოში სოსუღოვეც ზედმეწენითა დაცული და დღემდე შესამწინედაა შენახული შარშინდელი ტალახის ნიშნები.

ქათმების შირა სტუმრობას ჩამტყვეული ფანჯრებიც ხაღს უწყობს.“
 ჩვენ ვეფიქრობთ; შეუძლებელი იქნებოდა ქათმების ასეთი გათითმცნობიერება, რომ სამკითხველს საქმე ნიჭერ ინდაურს არ ჰქონდეს ჩაბარებულუი.

საქართველო
შენაერთიერება

მ. შიგინაძე

ამა, უკვე დრო არის ვაჟ. „მუშა“-ს გამოწვევასა და ეხვეწი ჩამდგარან რავეში. კიდევ კარგა, რომ მიმავლენს, თორემ იქნებ დაეწყვიანებოდა ვაჟების გამოწვევა.

ბრძანება მეგობარ

ნახტურებებს (ფოთი) თქვენმა გამოსცანამ უკანასკნელად ერთხელ კიდევ ასწავა თქვენი სახელი, დაგმწიკლოება. გისურვებ უკეთესი წერა და გაემგზავრა „გოლორისა შინა“.

თაღლითს (სამტრედიამ) თქვენ გეწერთ, რომ: სამარტრედიამო უსაქმო ხალხია... სერიანობს სადგურში... რომ შეგვითხოს: რა გინდათ უკიდურესის აქაო... გახალხებენ: სადგურს არ ამბობს სადგურის უფროსს და ჩვენ ვამბობთ ხუნთქვითაო.

ეს მართალია, მაგრამ თქვენი უსაქმო უნდა იყოთ, თორემ რომელი საქმიანი იყო იყურებოდა ასეთ ამბებს, როგორც თქვენ იყურებთ?! ცნცვარას (ჭიათურა) ხომ ვაგოგონიათ: „გრძელდი ჩინაშ მოკლეთ იცმის. შაირია ახალუბნი“.

ბზის (თერჯოლა) ჯერ ერთი: წაითხოვთ თქვენს ზემოთ ჩვენი პასუხი ცნცვარას: შენდღე კი თქვენნი მიხაწერი ეს სტრიკონები: ბელმა უმუხთილეთ და კოვზი ჩაუვარდათ მათ ნაცვარში.

აბლაბო თქვენც მითსაიეთი გიმუხტლათ ზედმა და თქვენი წერილი ჩაეგარდა (ნაცვარში კი არა) ჩვენს უფსკურთა გოლორისში.

სახროსანს (ღვამიშუ) თქვენ გეწერთ ზებია ქალის ელენის შისახობ, რომ: როცა არჩვენებზე იგი არაივინ დასახელა, მან თვითონ დასახედა თავის თავი და მომავა თავის კებას.

ხომ ვაგოგონიათ თავის ქება კიტრდა კიტრი კაბიკადაო. თომქალა ეხლა კიტრი ათი შაურეც ღორს, მაგრამ არც ათშაურეით თავის ქება და დიდი სახარბიელო... და მით უფრო თუ კი:

მინც ვამეგზებულ აქნა თვითი ელენე. საბილელულ მზის (ქუთაისი). ტარტაროშვიც მუხრუტი მოუჭირა თქვენს წერილს და აღარ წაიგადა. აქაურს (ასკანა) რატომ არ იცით, რომ ლენო როგორც მოწოდებს, ისე მასწავლებლებსაც ათრობს?! ამის შემდეგ მინც გეცოცხინებთ და ასეთ უბრალო ამბებს ნუ მოიწერთ.

იქაურს (ჭიათურა) თქვენ ასე იწყებთ: ავიღე ზელში კალამი, დაეწყე ლექსის წერაო.

ძალიან (უდი საქმი გიქნიათ; რაღა ჩინი დახმარება საქმით, თუ კი: მხაზბრძენი შიგანამს ექბა შიგან წელზედა, რადგანაც ზღვლიანა ლიკონს უარა უყო წილზედა.

ამაზე ბერტ რა უნდა ეუფოთ ჩვენი? ცუკაა ჯერჯერობით.

„კოდარას“ (ოზურგეთი) ჩვენ თქვენს წერილს ვუყავით ის. რასაც ვთხოვდით გვიყო შეწისქვილისათვის.

ყურღუშს რატომ გრძნობთ თავს ასე შეურაცხყოფილი? თქვენ, რაღან ეგრ ვამეგინიანთ „ახალგაზრდა ქალბნში ქაითნობრების უნაზი“, გეყოფის: „ლობიოი“. ნუ გეშინიათ: მაზიშიაში ლობიოს დიდი მოწონება აქვს. (მითითისაც დადგება მარტვა).

არ მოვლას. (ოკრიბა) გმადლობთ ვაჭრთბილებითსათვის: მართლაც ისე დიდი იყო თქვენი წერილი, რომ მისი უფსკურთა გოლორში გადახილდა ძნელი იყო: აუცილებლად რამის მოელოდაო, ეხლა კი, თქვენი ვაჭრთბილების უმდიდრე, მართლაც არაბურს არ მოელოა. რამეშეითბოლი ბრამდლობითეთ, რომ წერილმა მსოფლიოდად იმჯა ერა და ეხლა სრულ მსოფენებშია. ნუ გეწინებთ მისი ჯადერი.

ჩაუხარბადრებს (ნიკოზიანი) მოვავლოთ მსალეები. სოფელქლის, თქვენი წერილსაც აღმოაჩინდა ქლიქის ბაქილები და ამირკომაც იგი სააქმილად გაიბაგზაწვეთ. (მხებელოდის ქალიანი კი არა,—ჩვენს გოლორისში).

თქვენ ნუ გგონიათ, რომ ჯერ კიდევ საბავაო
დრამა გახეთის გამოწერადღი.

უკვე დროა იწუნოთ გახეთის გამოწერაზე.

გაჲ. "გუგუა"-ზე,

რომელსაც ყოველ კვირას თან მოჰყვება
ჩვენი ჟურნალი

„ტარტაროზი“

აპრლისათვის ხელისმომწერა

უკვე დაიწყო.

არ დაჩრებით აპრილში უგახეთოდ.

კანტორა: პლებანოვის გამზირი № 117.

